

Handläggare
Peter Sundström

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
2022-03-24

Medborgarförslag angående att införa medborgarbudget

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om att införa medborgarbudget, ett system som involverar medborgare i en transparent budgeteringsprocess och i utförande av lokala projekt, i stadsdelsområdet. Förslagsställaren föreslår att använda Sveriges kommuner och regioners (SKR) modell för att införa medborgarbudget. Förslagsställaren menar att genom att låta medborgare bestämma över en symbolisk summa av den årliga budgeten genom direkt demokrati, så skulle många lokala idéer kunna få luft under vingarna. Med rätt folk involverade kan en medborgarbudget skapa ett mer levande, kreativt och inbjudande Södermalm, menar förslagsställaren.

Den process som SKR beskriver och som har prövats av vissa kommuner för att arbeta med direkt demokrati kan ses som ett komplement till medborgarförslag och medborgardialoger. Förvaltningen arbetar redan med flera likartade processer för att möjliggöra medborgarinflytande. Till exempel genom medborgardialoger, samrådsmöten, medborgarförslag, pensionärsrådet, rådet för funktionshindersfrågor och ungdomsråd. Förvaltningen anser att de möjligheter till inflytande från medborgarna som utövas aktivt idag genom dialog och samråd är goda och de mest effektiva.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om att införa medborgarbudget i stadsdelsområdet. Stadsdelsnämnden beslutade vid sammanträde den 27 januari 2022 att ge förvaltningen

i uppdrag att bereda medborgarförslaget. Medborgarförslaget bifogas ärendet.

Ärendet

Medborgarförslaget föreslår att Södermalms stadsdelsnämnd ska införa medborgarbudget – ett system som involverar medborgare i en transparent budgeteringsprocess och i utförandet av lokala projekt. Enligt medborgarförslaget är det ett välbeprövat system internationellt, och som redan har testats i några kommuner i Sverige. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram en modell och har bland annat hjälpt Farsta stadsdelsnämnd att genomföra en medborgarbudget. SKR har ett etablerat nätverk för att hjälpa kommuner med att införa medborgarbudget. Genom att låta medborgare bestämma över en symbolisk summa av den årliga budgeten genom direkt demokrati, så skulle många lokala idéer kunna få luft under vingarna, menar förslagsställaren.

Förslagsställaren föreslår att modellen prövas i stadsdelsområdet där en viktig komponent är en hemsida med ett röstningssystem. Förslagsställaren erbjuder att gratis bistå till produktionen. Med rätt folk involverade kan en medborgarbudget skapa ett mer levande, kreativt och inbjudande Södermalm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsdelsdirektörens stab- och kansli. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i pensionärsrådet den 14 mars och i rådet för funktionshindersfrågor den 15 mars 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen uppskattar förslaget då det syftar till att med en demokratisk process involvera medborgarna i hur kommunala resurser prioriteras som påverkar deras dagliga liv. Förvaltningen arbetar med likartade processer genom exempelvis medborgarförslag, medborgardialog och samrådsmöten inom tematiska områden och platsutveckling.

Process för medborgarbudget

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram en metodhandledning som beskriver processen för medborgarbudget enligt följande:

”Den demokratiska processen startar med politiska beslut och en styrgrupp som beslutar om ramar och kriterier för medborgarbudgeten, medborgarna inbjuds till att komma med förslag om hur resurserna ska användas, förslagen genomgår en utvärdering

utifrån om de är möjliga att genomföra, motsvarar de uppsatta kriterierna och de resurser som är avsatta.

Därefter får medborgarna möjlighet att rösta om vilka förslag som är viktigast att genomföra och de förslag som medborgarna röstar fram som de mest prioriterade genomförs.”

En medborgarbudget kan genomföras med flera olika inriktningar. Det kan exempelvis vara platsavgränsade medborgarbudgetar, exempelvis för en bygd eller en viss ort. Det kan också vara tematiska, exempelvis för näringslivsutveckling och hållbar utveckling. Medborgarbudgetar kan också ha fokus på olika målgrupper, exempelvis unga, kvinnor eller äldre.

Förvaltningens processer och exempel på medborgarinflytande

Den process som SKR beskriver och som har prövats av vissa kommuner för att arbeta med direkt demokrati kan ses som ett komplement till medborgarförslag och medborgardialoger. Förvaltningen arbetar redan med flera likartade processer för att möjliggöra medborgarinflytande. Till exempel genom medborgardialoger, samrådsmöten, medborgarförslag, pensionärsrådet, rådet för funktionshindersfrågor och ungdomsråd.

Medborgardialog/samråd inför parkupprustningar inom Södermalms stadsdelsområde sker löpande och vid alla större parkprojekt. Under 2020 hölls exempelvis samråd gällande Solrosparken och Sickla park. Under 2021 genomfördes detta för Mariatorget och Tantolunden. Under 2022 så genomförs det för Norra Bysistäppan. Medborgarförslag som är verkställda under 2021 är till exempel en anlagd boulebana i Rosenlundsparken och en utegrill i Anders Franzéns park samt att man har tillfört muren i Junotäppan ett plåttak och lagat dess ytskikt. Utifrån det som framkommer vid samråden med medborgarna så justeras förslaget i syfte att ta in så många av de synpunkter som framkommit som möjligt. Först när detta har gjorts lyfts sedan förslaget till stadsdelsnämnden som då beslutar om ärendet.

Södermalmsborna är aktiva i sitt medborgardeltagande redan idag. Södermalm ligger högt med antal medborgarförslag per år (t.ex. 87 st. 2020 och 47 st. 2021). Brukaravtal som finns där medborgare hjälper till med skötseln av parkmarken, många och stora verksamma stadsodlingsgrupper, kolonister som samverkar med stadsmiljöavdelningen och så vidare, är andra exempel på aktiva medborgare.

Utveckling av processer

Förvaltningen anser att de möjligheter till inflytande från medborgarna som utövas aktivt idag genom dialog och samråd är goda och de mest effektiva. Förvaltningen inspireras ändå av inslag i medborgarbudget och ska överväga att vid passande projekt låta medborgarna få rösta digitalt på tre olika ”teman” gällande utformningen för exempelvis en lekplats när den är aktuell för upprustning. På så sätt kompletteras inkomna synpunkter vid samråd med att även låta medborgarna välja bland alternativ som förvaltningen tagit fram och säkerställt att samtliga alternativ är ekonomiskt möjliga och praktiskt genomförbara.

Expedieras till
Förslagsställaren

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Emma Liljenberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga
Medborgarförslaget

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2022-03-07
Emma Liljenberg, Avdelningschef	2022-03-07